

**УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ
60 ЙИЛЛИГИГА—
60 ЗАРБДОР ХАФТА**

ЎНИНЧИ ҲАФТА ЯКУНИ

КОМБИНАТИ: ҳаф-
тада 100 тонна ма-
давомида автокомб-
нат коллективини 2
минг тонна халқ ху-
жалиги юкларини та-
шиб берди. Шунда
5 минг тоннаши пла-
га қўшимча ташид-
ди.

Ҳ. Даҳадўжаев бо-
лиқ ҳайдовчилар бри-
гадаси социалисти-
кусобақада Ғолибли-
кидмоқда.

[illegible]

хисобиغا сунгги махсу-
лотларни бермонидан.
Зарбдор хотин-қизлар
қалакани ўз вақтида
улашини ўзгартирмоқда-
лар. йлми сунъий
ладан фойдаланмоқда-
лар.

«Малика» тринотани
бирлашмаси бу йил 16
миллион сўмлик — ўт-
ган йилдагидан бир
ярим миллион сўмлик
нўп махсулотни хари-
дорларга жўнатди.
Шоира Холмўхамедов
нўп издошлари бўлган
нўп станокчилар ўла-
рининг зарбдор меҳнат-
лари билан хориқонада
ишлаб чиқаришининг са-
мардорлиги ва сифати-
ни оширишга аниқгина
хисса қўшди.

3. ШАЛЬ.

ЎЗАТГ мухбири.

СУРАТДА: Шоира
Холмўхамедова (Ўгда)
ҳаммас дугоналарг
дарвасида.

А. Серков фотоси.

Меҳнат унумдорлигини юксалтирайлик

Б. Ғ. ХАЛИЛОВ,
ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИНИНГ СЕКРЕТАРИ

Ўзбекистон пойтахти саноати меҳнатчилари шу кунларда КПСС XXV съезди қарорларини амалга ошириш учун ихлос билан меҳнат қилишмоқда. Ўзини беш йилликнинг биринчи йили топиригини муҳлатидан илгари бажаришга, юксак меҳнат унумдорлигига ва сифатга эришган ҳолда, самарали ишлашга интилоқдалар.

Кенг қулоқ ёйган социализм мусобақа жараёнида янги меҳнат ғалабалари қўлга киритилди, саноатни ривожлантиришнинг тўб масалаларини ҳал этиш, меҳнатчилар фаровонлигини янада ўсатириш имконини берадиган вазиятларни ташаббуслари тўғрисида КПСС Марказий Комитети, нинг Октябрь Пленумида КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев сўзлаган еригиз программ нутқ меҳнат коллективларини янги зафарларга ва ютуқларга илҳомлантиришда. Ҳозирги пайтда ўзини беш йиллик планларини амалга ошириш учун курашда ҳар бир коллектив, ҳар бир коммунист ва ҳар бир меҳнаткашнинг ўзини аниқлаб олиш энг муҳим вазифадир.

Шаҳар партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари саноат ишлаб чиқариши суръатларини ҳар томонлама ошириш, меҳнат унумдорлигини ўстириш, давлат планлари ва қабул қилинган социалистик мажбуриятларни муҳлатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани кенг қулоқ ёйди. Ўзбекистоннинг меҳнатчилари бундан қўлдан қўймайди.

Шаҳар саноати саноат маҳсулотини реализация қилиш бўйича ўш олийк планни муҳлатидан илгари бажариш. Пиланга қўшимча 60 миллион сўмликдан кўпроқ маҳсулот реализация қилинди. Ишлаб чиқариш ҳажми ўтган йил шу давр билан солиштирилганда 8

Фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, корхоналарнинг техника жиҳатдан жиҳозланганлигини ошириш меҳнат унумдорлигини ўстиришнинг асосий режасидир. Шаҳар саноатидан илгори ишлаб чиқариш коллективлари меҳнат унумдорлигини юксалтириш тизимини янада яхшилатишга асосий эътибори.

Тошкентдаги В. П. Чкалов номи авиаия ишлаб чиқариш бирлашмасида, «Ташсельмаш», «Ташкентабель», «Компрессор», агрегат заводлари ва бошқа корхоналарда реконструкциялаш ва техника жиҳатдан қайта қуrollаштириш, ишлаб чиқаришнинг комплекс механизациялаш ва автоматлаштириш ҳисобига бир вақтинчи ўзидан ишчилар сонини қисқартириш асосида ишлаб чиқариш ҳажми ва меҳнат унумдорлиги анча ўсди.

Илгори коллективларнинг таърибаси шунинг кўрсаткичи, ишчилар сонини қўлайитириш туриб, меҳнат унумдорлигининг орттиришга оммавий равишда ўқшаш касбларини ўргатиш, иш вақтини зичлаштириш, сменаларро бекор туриб қилишни қайтариш, корхона моддий-техника таъминотини аниқ ташкил этиш, штурмчиликни тугатиш ва бир маромада ишлаш таъминлаш, меҳнатни илмий ташкил этишнинг янги жорий этиш орқали эришилди.

Унча кўп бўлмаган қанчалта маблаг сарфлаб меҳнат шартинини анча яхшилатиш, иш жойларининг яхши ериштирилиш таъминлаш ва вентиляция ўрнатиш, шовқинини қайтариш, толиқинини қайтаришдан турди хил меҳнаткорларнинг янги қабил тадбирлар оқибат натижада меҳнат унумдорлигининг ўсишига олиб келди.

Ўтган йил мобайнида «Ташкентабель» заводидан ишлаб чиқариш техника жиҳатдан қайта ташкил этиш, янги техникани жорий этиш бўйича анчагина ишлар қилинди. Бу ерда ўн битта техно-

логик ускуна монтаж қилинди ва жорий этилди, янги техникани жорий этиш, ёрдамчи ишларда оғир жисмоний меҳнатни қайтариш бўйича 35 та тадбир амалга оширилди.

Янги юксак унумли ускуналарни жорий этиш бўйича Тошкент тўқимачилик комбинатидан талай ишлар қилинди. Бу йил бу ерда 500 та янги тўқув станоклари ўрнатиш қўзда тутилди.

Фан-техника тараққиётини жадаллаштириш ва шу асосда ишлаб чиқариш самардорлигини ошириш агрегат заводи партия ва жамоат ташкилотлари фаолиятини энг муҳим ишдир. Ком. мунистар ташаббуси билан корхонанинг барча цехлари ва бўлиқларида илгори бригадалар ташкил этилди, уларга илгори ишчилар ва инженер-техник ходимлар киритилган. Улар биргаликда комплекс планлар ишлаб чиқариш, кейин шу асосда заводнинг техника жиҳатдан қайта қуrollаштириш бўйича конкрет тадбирлар амалга оширилди.

Бу корхонада асосий ва ёрдамчи ишлаб чиқариш механизациялаш даражаси 80 процентдан ортди. Тўқимачилик беш йиллик планга янги техника ва илгори технология жиҳатдан шартли равишда 400 дан ортиқ киши ишлаш овоз этилди, меҳнат унумдорлиги икки баравардан кўпроқ юксалди.

Бир қатор корхоналарда ташкилий-техник тадбирлар комплекс баъжарилиш натижасида саноат маҳсулотини ўсишига асосан меҳнат унумдорлигини юксалтириш орқали муваффақ бўлиди. Шаҳардаги 75 дан ортиқ корхона, шу жумладан, «Компрессор», лакбўёқ, 243-граждан авиацияси ремонт, заргарлик заводлари, абразив буюмлар комбинати, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги тўғрисида ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Шарқ» мебель ишлаб чиқариш бирлаш-

маси, бадини буюмлар фабрикаси ва бошқа корхоналарда ишлаб чиқариш ҳажмининг ўсишига ишчилар сонини қўлайитиришдан эришилди.

Бирок айрим корхоналарда, жумладан, енгил, озиқ-овқат ва маҳаллий саноат корхоналарида илгори технологияни жорий этиш, ишлаб чиқариш механизациялаш ва автоматлаштириш топириқлари баъжарилиш қўлайитириш, «Ўзбекистон» кўн ишлаб чиқариш бирлашмасида, тамаки, ўйинчоқлар фабрикаларида, металл ишлаб чиқариш бирлашмасида ва бошқа корхоналарда қўлгина ишчилар аниқс ёрдамчи ишлаб чиқаришда меҳнатни қўл кўчи билан баъжаришди.

Электротехника, 8-темир-бетон буюмлари заводларида, сут комбинатидан, 1-уйсозлик комбинатидан ва бошқа корхоналарда меҳнат унумдорлигини ўстириш бўйича планлар баъжарилмапти. Айрим корхоналарда эса бу кўрсаткич ўтган йил билан солиштирилганда пасайиб қам етган. «Промсвязь», 9-темир-бетон буюмлари заводларида, «Энергостройиндустрия», «Ташкентхлеб» ва бошқа корхоналарда эса, саноат маҳсулотини ўсишига ишчилар сонини қўлайитириш орқали эришилди.

Маъруз корхоналарнинг партия ташкилотлари ва раҳбарлари ишлаб чиқариш фаолиятини чуқур анализ қилишлари, ишлаб чиқариш техника жиҳатдан қайта қуrollаштиришлари, меҳнатни ташкил этишнинг тинмай таомиллаштириш, технология ва меҳнат интизомини, мустаҳкамлаш ҳақида тинмай қайғуринлари лозим.

Ҳали ҳамма партия ташкилотлари ҳам фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, ишлаб чиқаришнинг тўғр ташкил этиш ҳақида фаол қайғуриш деб бўлмайди, улар ишлаб чиқаришда фан ва техника ютуқларини, илгори тақрибларини жорий этиш ҳақида ҳам етарли ғамхўрлик қилишмапти. Булар ҳаммаси тех-

Кўчат
Ўтказилмоқда

Чилонзор район аҳолиси кўчат кўчат ўтказиш ойларида ўз территориясига 38 минг туя даракт ва 88 минг донна яшил туяни ўтказишди. Ҳозир район ободонлаштириш бошқармаси ишчи, хизматчилари билан биргаликда корхона ва маҳалла коллективлари шанба ва яшанба кунлари кўчат ўтказишда актив иштирок этишмоқда.

Ҳалқлар дўстлиги проспекти, Подмосковный кўчаси, 20-қават ва Ўзбекистон 50 йиллиги номи маданият ва истироҳат богига кўчатлар ўтказиб бўлинди.

Йўловчиларга қулайлик

Оренбург кўчасидан Зах каналнинг кўприги йўловчилар ва транспорт учун жуда кўп қулайликлар тугдирди. Эндиликда бунга барҳам берилди. Ҳозир интизор кўприги, йўловчилар учун йўлаклар бўлиб қилинмоқда. Бунга «Ўзбектрансстрой» трести коллективи баъжармоқда.

ИШ УНУМИ ИККИ БАРАВАР ОШДИ

Косон пахта заводидан ишлатилган дини машиналар иш унуми икки баравар кўпайди. Соатига 50 килограмм пахта титадиган қилиб лойҳаланган машиналар икки баравар кўп унум билан ишлайдиган бўлди.

Янги қареткаларни ишлаб турган машина ускуналарга монтаж қилиш осон. Тошкентдаги «Союзхлокомаш» бирлашмасининг таъриб-мезанина заводи уларни қўлаб ишлаб чиқариш йўлга қўйилди.

Тўрт минг тонна

Мирзачўл сабзавоткорлари бу йил «Сахалин», Приморье ул. касига, Қурган ва Новгород областларига, Эстонияга тўрт минг тонна пиез жуғатдилар. Сирдарё дала-ридан интириб олинган пиез гўл мазалидир, шу билан бирга орттиганида заҳа бўлмайди. Ил охирига қадар Умумитти-роқ фондида яна ана шу маҳсулотдан икки минг тонна жуғатилди.

(ЎзТАГ).

Йиллик план—муҳлатидан илгари			
Октябрь ва Чилонзор районлари мусобақаси			
1976 йилнинг январь—октябрь ойлари			
Кўрсаткичлари			
	Октябрь	Чилонзор	
	райони	райони	
Маҳсулот реализацияси ҳажми бўйича планнинг баъжарилиши (процентларда)	105,2	104,2	
Пиланга қўшимча реализация қилинган маҳсулот (мин сўм ҳисобидан)	6750	3939	
Ишлаб чиқариш умумий ҳажмининг ўсиш суръати (процентларда)	104,6	105,4	
Меҳнат унумдорлиги бўйича планнинг баъжарилиши (процентларда)	104,1	101,0	
Меҳнат унумдорлигининг ўсиш суръати ўтган йилнинг шу даврига нисбатан (процентларда)	104,0	104,1	
Меҳнат унумдорлигининг ўсиши ҳисобига ишлаб чиқариш ҳажмининг ўсиши (процентларда)	87,0	77,8	
Товар маҳсулот танларини арзонлаштиришдан олинган фойда (мин сўм ҳисобидан) шу йилнинг январь—сентябрь ойлари кўрсаткичлари	1158	467	
Пилани баъжармаган корхоналар:			
а) реализация ҳажми бўйича баъжармаган (мин сўм ҳисобидан)	—	—	
б) меҳнат унумдорлиги бўйича	2	5	
г) танлар бўйича	—	—	
г) орттиқ ҳажмга йўл қўйилди (мин сўм ҳисобидан)	320	345	
Арзонлаштиришга эришган корхоналар:			
а) ишлаб чиқариш ҳажми бўйича	1	4	
б) меҳнат унумдорлиги бўйича	3	3	
Маданий-маиший буюмлар ишлаб чиқариш (процентларда)	101,0	102,3	
Маданий-маиший буюмлар ишлаб чиқаришнинг ўсиш суръати ўтган йилнинг шу даврига нисбатан (процентларда)	109,8	107,5	
Қурилиш-монтаж ишларининг баъжарилиши (марказлашган молиявий манбалар) 1976 йилнинг январь—сентябрь ойлари кўрсаткичлари (процентларда)	84	82	
Фойдаланишга топширилган турар жой майдони (мин «ваддат метр ҳисобидан»)	28,3	49,0	
Турар жойини фойдаланишга топшириш пилани баъжарилиши (процентларда)	46	89	

Октябрь ва Чилонзор районларининг ташкилотлари ва саноат корхоналари коллективлари октябрь ойида Улуғ Октябрьнинг 60 йиллиги шарафига социалистик мусобақани аниқ олиб, янги йилликларнинг «Сафимизда қолмади» ширин остида самарали меҳнат қилишди. Шаҳар статистика бошқармаси маълумотлари шунинг кўрсаткичи, фақат ўш олийк топириқлари баъжарилиши қўлай, балки зиммага олган социалистик мажбуриятлар ҳам шараф билан адо этилди. Жумладан, Октябрь районининг меҳнатчилари ўш олийк планга қўшимча 6750 мин сўмлик маҳсулот ишлаб чиқардилар. Бу эса зиммага мажбуриятдан 1330 мин сўмлик кўп маҳсулот дедимки.

Айниқса, «Средне-

энергоцетмет», «Ташкентхлеб», «Ташкентпиво» бирлашмалари ва кўн-галантерее, бадин буюмлар фабрикалари ҳамда театр жамаияти ишлаб чиқариш комбинати ва бошқа корхоналар йиллик мажбуриятини муҳлатидан илгари баъжарганликлари ҳақида алаҳқон рапорт бердилар.

Бундай корхоналар Чилонзор районидан ҳам қўлаб топилди. Ҳисоблаш техникасига хизмат кўрсатиш ва ремонт қилиш ҳақида заргарлик заводлари, Ўзбекистон ССР кўрлар жамаиятига қарашли 1-комбинат шулар жумласидандир. Шунингдек, сут ва булка кондитер комбинатлари ҳам ўш олийк мажбуриятини баъжардилар.

Аммо бу вақт ичидан бир қатор корхоналар планга қўшимча маҳсулот ишлаб чиқариш мажбуриятини уздамай олмадилар. Масалан, 8-темир-бетон буюмлари заводи ўш олийк якунига кўра планга қўшимча 290 мин сўм-

Кенг халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқаришнинг йил сани кўпайтиришдан «Учқун» тўқимачилик-галантерее бирлашмасининг 1-филиали коллективини ўртасида беш йиллик шахсий топириқларини муҳлатидан илгари баъжаришга аҳд қилган илгори ишчилар сафи ой сайин ортти борапти. Сиз бу фотосуратда бирлашма филиали тўқув цехининг илгори ишчилари Улуғ Октябрьнинг 60 йиллиги шарафига меҳнат қилишга аҳд қилган.

М. Нуриддинов фотоси.

ЖАҲОН ОИНАСИ

Непадлик ҳафталик «Арати» газетаси Совет Иттифоқи ҳозирги Непали ривожлантиришга муҳим ҳисса қўлиди, миллий экон. поминкага доир энг катта лойиҳаларини амалга оширишда Совет Иттифоқининг иш-тироин баҳоқидир, деб ёзди. Бу лойиҳаларнинг баъжарилиши илгари чет эллардан келтирилган моллар-

СЕМИНАР ТУГАДИ

ДЕҲЛИ. Бу ерда чойкорлик масаласига бағишланган семинар ўш илгори таъминлаш, Санаатини чой саноатини ривожлантириш, уш экспорт қилиш имкониятларини қўлайитириш проблемалари муҳома қилинди.

Саноатининг бу тармоги нисбатан ҳали «ёш». Ҳиндистонда бундан бора ўш 150 йил муқаддам чой экила бошладилар. Лекин қўлай оқ-ҳаво шартлари чойин мамлакат экспорт қилишда асосий экинларининг бирига айланди.

Вугунги Ҳиндистон — энг кўп чой етиштирадиган ва жаҳон бозорига кўп чой етказиб берадиган мамлакатдир. Мамлакатда йилга тахминан 500 миллион килограмм чой олинади. Бундан 200 миллион килограмм чет мамлакатларга чиқарилади. Бу жаҳондаги чой экспорти ҳажмининг учдан бир қисминини ташкил этади.

Қишлоқ-шаҳарга ҳамшаҳарларимиз дастурхонига

Орхоникенд районидан «Правда» колхозининг 2 гектарлик теплица комбинатидан айвон тўғрисида, лимонлар пилди. Ҳар туника 250—300 дона лимон, бор. Ана шу ҳосилларни етиштиришда ва уш ҳосилларни тартиб қилишда Юсуф Соилов бошлик бригада деҳқонлари астойдил меҳнат қилишди. Ўтган қисқа давр ичидан 20 минг дона лимон, 2 минг килограмм бодринг тайёрлаб жуғатилди.

Съездлар йилида теплица комбинати азаматларининг ҳиммати каттадир. Ҳар кун шаҳарликларга 1000—1500 дона лимон ва қўлаб бодринг ҳам тартиб қилинапти. Янги йилгача 380 тул лимоннинг ҳосилидан 40 ўринга 43 минг дона, ярим гектар ердан 30 тонна бодринг, бир гектар ердан 50 тонна помидор ва 20 тонна турли хил қўкатлар етказиб бериш мажбуриятини олишган. Бу ҳосил етиштирилиб, ҳамшаҳарларимиз дастурхонига тартиб қилинди. Ҳосилларни етиштиришда А. Юсупов, У. Ашуров, Д. Маширова, А. Домиров, Г. Отаметова, Р. Усмонова қабилад бошқаларга намуна бўлмоқдалар.

Ҳуқуқинда яна 8 гектар ерда янги теплица комбинати қурилмоқда. Шундан 2 гектари бу йил ишга туширилади. Келаси йилдан бошлаб 10 гектар майдондаги теплица комбинатидан қишлоқ-шаҳарликлар учун ноз-неъматлар етказиб берилди.

Тошкент—жаҳонга қардош кубага

Орхоникенд районини мадбутоб жаҳониятининг тайёрловчиси базарида қишлоқ оиларида ҳам шаҳарликларга худди ёдагидек сабзавот, мева, узум, картошка етказиб бериш учун пухта таралду қўйилди. 5 минг тоннага яқин пил, олма, узум, беҳи, полн маҳсулотлари қиш фаслида сотиш учун сараланмоқда. 400 тонна сабзавот маҳсулотлари тузлаиб, етарли миқдорда қишлоқ-шаҳарликларга тартиб қилинапти.

Шунингдек, район меҳнаткашлари пойтахт областлари билан бир қаторда дўст мамлакатларга ҳам ўзанимиз ноз-неъматларини етказиб бермоқдалар.

Вугун

қардош Куба халқига 300 тонна сараланган пиез тайёрлаб жуғатилди.

И. РЎСТАМОВ.

САМАРАЛИ ҲАМҚОРЛИК

Непадликлар мана шу ҳолис ёрдам учун чўқимини ривожлантириш, қўр миннатдорчилиги наҳор қилишлари, деб ёзди ҳафталик «Ная сандеш» журналин. Биз ишонимизни, деб уқтириб ўтди журнал, ҳар иккала мамлакат ўртасидан дўстлик ва ҳамқорлик бундан кейин ривожланишига асос бўлади.

Непадликлар мана шу ҳолис ёрдам учун чўқимини ривожлантириш, қўр миннатдорчилиги наҳор қилишлари, деб ёзди ҳафталик «Ная сандеш» журналин. Биз ишонимизни, деб уқтириб ўтди журнал, ҳар иккала мамлакат ўртасидан дўстлик ва ҳамқорлик бундан кейин ривожланишига асос бўлади.

Қишлоқ хўжалигининг вазифалари

ИСТОМОБОД. Ширинли-тарбия чегара вилоятида қишлоқ хўжалигини ривожлантириш юзасидан Покистон ҳукуматининг аламлида шўр босган ва захмани қишлоқ хўжалигини ерларининг унумдорлигини сақлаб қолиш проблемасига алоҳида аҳамият берилмоқда. Бу ерда 50 минг гектар бодринг эрининг захминидир.

Қишлоқ хўжалигини ривожлантириш, қўр миннатдорчилиги наҳор қилишлари, деб ёзди ҳафталик «Ная сандеш» журналин. Биз ишонимизни, деб уқтириб ўтди журнал, ҳар иккала мамлакат ўртасидан дўстлик ва ҳамқорлик бундан кейин ривожланишига асос бўлади.

ГАЙНА РЕСПУБЛИКАСИДА. Гайна—Жанубий Американинг Атлантик океани соҳилида жойлашган мамлакатдир. Бу мамлакат 150 йилдан ортиқ вақт мобайнида Англия колонизаторлари қўли остида ээилиб келди. Уш олийк суратда мамлакат пойтахти Жортуандан 150 километр узоқликда жойлашган Сант-Кутберт қишлоғиданги маҳаллий аҳоли вакиллари онласдан бирини кўриб турибиз. Уш олийк суратда, индеец бола тасвирланган.

ТАСС фотохроникаси.

Оз-оз ўтганиб домо бўлур...

ФОРОБИЙ КЎЧАСИНИНГ ИСТИҚБОЛИ

▲ Хар хил қайғу, ҳасрат, аламлардан овоз бўлган қалб — бойлидан афзалдир.

▲ Боболарикининг: «Дуст ачитиб, душман кулдириб айтади» — деган ҳикмати сўзларини эсдан чиқармайлик. Душманининг сўзини эшитиш мумкин, аммо унга амал қилиш ярамайди.

БАИТ:

Душманинг улдур юзинга куладир,
Кула-кула соқилингни юладир.

▲ Бир ҳақимдан:

— Қарилар нега ёшлардан кўра дунёга кўпроқ ҳарис бўладилар, бунинг ҳикмати нима? деб сўрадилар. Ҳақим:

— Қарилар халқ йиғилар тоғиманга дунё даъватларини улардан олдин тоғиманлар учун дунёга ҳарис бўладилар, — деб жавоб берди.

СУҲБАТ ОДОБИ

Бир одам билан суҳбат этиларкан, суҳбатдошини безор этарлик даражада кўп сўзлаш — ақл озлигининг нишонидир. Бир мажлисда бошқаларга навбат бермасдан эъмалик қилиб кўп сўзлаш — ёмон одатларнинг ёмонидир. Бир доғишманд:

— Кўпроқ тингла, оз сўзла, биттага юзта сўзла, юзтага битта сўзла. Чиройли сўзла, марварид каби латиф ва нафис сўзла. Эъмалик ҳеч кимга ёқмайди, — деган.

Сўзининг хайрдис — қисқа, фақат фикрни аниқлашлик даражада сўзланган матноли сўзлар. Бир киши сўз сўзларкан, иккинчи бир киши унинг сўзини бўлиб, ўзи сўзлаб кетиши адабсизлиқдир. Бир доғишманд:

— Бир одамнинг сўзини бўлиб, ўзи сўзлаб бошлаган одам — ўз жоҳилигининг эътирофи ва иқдор этган бўлади, — деган.

Бир неча киши бир масала ҳақида баҳс этиб турган вақтларида шу масалага дахл бўлмаган одамнинг баҳсга аралашмоғи тўғри эмасдир. Хусусан, олимлар ва ўқидан юқори одамлар мажлисда ўз фазлини издор қилиш нияти билан ўзларининг баҳсга аралашган одамнинг натижага уялиб қолиши мумкин, аммо сираси келганда, тушунмаган нарсаси ҳақида савол бериши айб эмасдир.

БАИТ:

Ақдан киши ҳеч дамасдир қалом,
Қаломин биров қилмагунча, тамом.

ЯХШИЛИК МУКОФОТИ

ХИКОЯТ: Қадимги «Аббосия» давлатининг халифалари Бағдод шаҳрида турардилар. Бағдод халифаларининг пойтахти эди.

«Аббосия» давлатининг ўзининг халифаси Мутаваккилни Фатх исми ёш бир кўли бор эди. Фатх ақлли, тарбияли ва зийрак йигит бўлган учун Мутаваккил уни фарзандликка қабул қилиб, ўз фарзандларидан кўпроқ унинг тарбиясига аҳамият берарди. Фатх доимо сувада сузаниши ўрганишни ҳавас қиларди. Кечалар унга Дияла дарёсида сузаниши ўргатдилар. Кўпалардан бир кун Фатх Дияла дарёсида сузуб, ўз хўнарини кўрсатмоқчи бўлди. Шу ният билан ҳеч кимга сезилмай дарё қирғоғига қориб, ўзини сувага ташлади. Сув жуда тез оқибди. Фатх қўлоқ отишга улғура олмади. Сув уни оқибди кетди. Фатх сув юзидида қалқиб нотаверди, ниҳоят сув уни қирғоқ яқинига оқиб келтирди. Фатхнинг дармони қурган эди. Қирғоқ бўйидаги бир кичик горга қириб олиб, жон сақлади, бир неча кун у ерда умр ўтказди.

Фатхнинг сувада оқиб кетганини кўрган одамлар бу воқеани дарҳол Мутаваккилга ҳабар берган эдилар. Мутаваккил ҳамма-кемачиларни чақириб, Фатхни топиб келтиришга буюрди.

Фатхни тириклигига ёни ўлган бўлса масалани келтирган кишига нийм-оҳсон баъда қилди. Ҳамма кемачилар Фатхни излашга киришдилар. Бир кемачи Фатх этган горга келиб қолди. Горда ўтирган Фатхни кўриб, жуда шодланди, дарҳол уни қайиқча ўтказиб, Мутаваккилни ҳузурига келтирди. Халифа жуда ҳам хурсанд бўлиб, топиб келтирган кишига кўп нийм-оҳсон қилди.

Мутаваккил, ўғлим неча кундан бери оқиб кетган, оқиб кетган деб ўйлаб оқиб келтиришга буюрган эди. Фатх қабул қилмай қорин тўқ эканини айтиди. Мутаваккил ҳайрон бўлиб, ўғлидан бунинг сабабини сўради. — Мен горда бир ҳафта турдим. Хар кун бир илпиди ният жойлаган йиғирмачага жон сув юзига оқиб келарди. Мен ўша юзлардан уч-тўрттасини олиб қолди, илпиди яна оқибди юборардим. Маюна шу юзларини еб ҳаётини сақладим. Қизини шундан, ҳар бир юзларини юзига «бу юзларини дарёга ташлаган киши Ҳасан нафисидиннинг ўғли Муҳаммаддир» деган жумла ёзилганди, — деб жавоб берди Фатх.

Мутаваккилни буйруғи билан жарчи шаҳар халифга:

— Хар кун дарёга нон оқизаётган киши унинг маълум қисmini, халифа унинг иззат-ҳурматини бажо келтириб, нийм-оҳсон билан хурсанд қилдилар — деб аъён қилди. Эртаси кун бир киши халифа ҳузурига келиб, ҳар кун дарёга нон оқизиб турган киши ўзи эканини айтиб, нонларга ёзилган жумлани даъил этиб кўрсатди. Мутаваккил ундан: — «Шу иш билан неча вақтдан бери машғул бўласиз? Нон оқизишдан гаразингиз нима?» — деб сўради. У киши:

— Мен бобомдан: «Яхшилик қилиб, дарёга ташласанг ҳам албатта бир кун сенга фойдаси тегади» — деб эшитган эдим. Менинг кўлимдан бошқа хил яхшилик келмас эди. Куч-қудратим фақат нонга етарди. Шунинг учун сувага гарк бўлишдан ёни бошқа бир фалокатдан қутулиб дарё қирғоғига бўйида оқ ўтирган одамлар олиб келарди. Нонларини олиб еганлар ҳақимга дунё қисилар деб, нон юзига ўзининг исмини даъил қиларди. Бир йилдан бери шу иш билан машғулман. Бобомнинг сўзларига иймонлиб, қилган яхшиликларнинг мукофотини кўрарман деб умид етган, — деди.

Мутаваккил у кишига кўп илфитот қилиб: — Бобомиз ушбу тўғри айтган, қайси йўл билан бўлса ҳам яхшилик қилган киши албатта яхшилик мукофотини олади. Сизнинг қилган яхшиликларингиз соясида ўғлим Фатх очлик заҳматини чекмаган, ҳаётини сақлаб қолган, — деб Фатхнинг бошидан ўтган воқеани айтиб берди. У кишига кўп олтин ҳаёли қилди, нийм-оҳсон қилиб, уни хурсанд этди.

Ш. ЗУННУН тайёрлаган.

▲ КЕНГ ИСТЕМОЛ

БУЮМЛАРИ

Сифат

Белгиси

Билан

Шаҳримиздаги 1-поя-афзал фабрикаси тўқ-қизилчи цехининг конвейерда эриқларининг янги кишини паст қўри-либ ботинкаси пайдо бўлади. Ботинканинг та-қисми қалин бўлиб, жуда ихчам ва чиройли ишланган. Давлат Си-фат белгиси аттес-тициясидан муваффақият-ли ўтган бу махсулот беш қиррали тамга би-лан кўплаб ишлаб чи-қариламоқда.

Тез кунда ўқувчилар-га мўлжалланган ки-ши ботинкалар ҳам ишлаб чиқарилади.

Хислатли

тасма

Кўн-галатерей фаб-рикаси галатерей це-хиди яна бир махсулот ишлаб чиқаришга ки-риш қилинди. Бу — э-риқларнинг кўл соати учун мўлжалланган тасмадир. Сунъий ча-рдам ишланган чирой-ли, ихчам тасма бир-мунча афзалликларга э-га. У меҳнатчи жах-тидан киши асабини ва жон босимини нор-маллаштиришга ижо-бий таъсир этди. Га-латерейчилар байрам шарафига ана шу мах-сулотдан 50 минг дона-га яқин ишлаб чиқар-ишга қарор қилдилар.

Чанг

тозалагич

Ленинграддаги «Спут-ник» машинасозлик би-рошмаси янги ПР-280 маркали чанг то-залагич машинасини ишлаб чиқаришда. «Спутник» деб аталган бу чанг тозалагич ком-плекти хонани ва уй жи-хозларини тозалашда жуда қулайдир. Аппа-рат ишлаётганда шов-қин чиқармайди.

КЎЗ ЛАВХАЛАРИ.
▲ ОНА-БОЛА САЙРАДА ▲ БОТАНИКА БОҒИДА ▲ КУТИШ

ШИШАДАН «КАМАЛАК»

Бутуниттафок давлат йўл илмий-тадқиқот институтининг ўрта Осиё филиалида офтобда унинг кетмай-диган ва ёмғирдан тусиши йўқотмайдиган йўл ишора-лари яратилди. Йўл ишора-сининг нур қайтарувчи юзи майда-майда рангли шиша

«мошларидан» Яйилган. Қизил, яшил, сариқ, кўк, оқ тусдаги шиша доналари гўлгада нур сиңдирувчи-дир. Ишора юзига заррача нур тўшса ҳам у шуъла-на бошлайди. Янги ишоралар ёрқин ва кўпта чидайди.

ҚАТРА ХАНДАЛАР

— Хотиним уч кеча-дан буён қаттиқ йўтал-лаб чиқтири, ҳеч ух-лолмагилман.

— Врач қақирш не-ран!

— Энди керак эмас... Эртага номандировкага кетяпман.

★ Беш йилдан бошдан

исмини сўрашди.

— Тетрик.

— Қайси кўчада ту-расилар?

— Биз кўчада эмас, кваттирада турарим.

★ Сартарошонада ўтирган учун соғин болақай ўзидан нағин негизларини набоғатиз

★ Беш йилдан бошдан

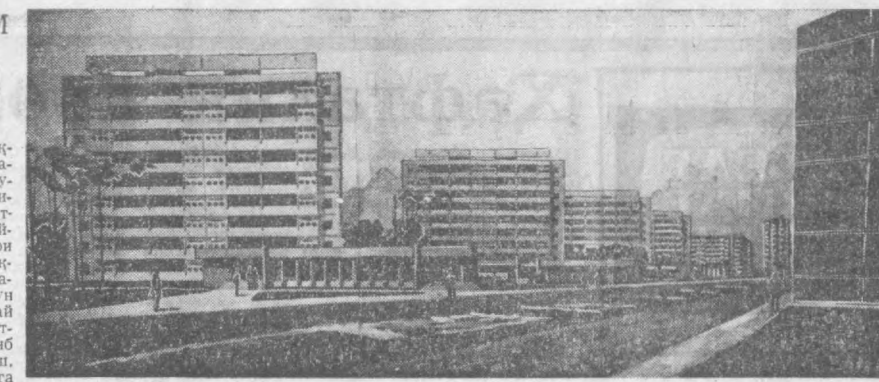
тарош чидаб туролмай сўради.

— Сен, нима, вақт ўт-казиш учун турибсан-ми, бу ерда!

— Биласизми, мен уйдан қочдим. Дадам мени бу ерда, деб йи-ламайди, ҳам, бу ерни ахтармайди ҳам...

М. ТИЛЛАЕВ.

таржимаси.

дастлабки қаватлари-да магазинлар ва ка-фе-лар, шунингдек, ма-нший хизмат кўрсатиш объектлари жойлашади.

лардаги кўнамазор-лаштирилган зоналар, кичик фавворалар ва ҳовузалар ҳавони салқинлатиб,

роиндм вужудга кел-тиради. Микрорайонлар қу-рилиши 1978 йили бошлаб юборилди.

СУРАТДА: Форо-бий кўчасида қад кў-тарилган Б-3 ми-кроайонининг қури-лиши.

Шанба Окшоқи

КУЗ НЕЪМАТИ — ҚИШ ҒАНИМАТИ

Ш ў Р К А Р А М

Қиш ойларида киши аъзолари учун энг зарур моддаларни тула қоплайдиган масалликлардан бири карам ҳисобланади. Унинг тарбия-да ҳар хил витаминлар, минерал тузлар, шаклар, фермент ва бошқа моддалар кўп бўлганлигидан рус пазандалиги бунини қишга санлаш-

ТУҒРАБ ТУЗЛАШ

Бунинг учун карамнинг илпиди тизилган олиниди. Яшил ва заҳаланган бар-ларни олиб ташлаб, ювилди ва ўзганининг устки қисми кесиб юборилди. Сўнгра майдалаб чопиш ёки қилиб қилиб тўғраш керак. Қизил сабонин ҳам паловга мўлжал-лангандек қилиб тў-райси. Хар икки ма-саллик келесига ёки қаттароқ тоғорига солиниб, туз, лавр япро-ғи, донадор мурч ва нордон олма бўлак-ларини қўшиб қорити-лади. Сўнгра идишга босилади.

КАРАМНИ БУТУНЛИГИЧА ТУЗЛАШ

Карамни устки барглари тозаланиб, ўзига қирқиб таш-лагач, катта кость-юнгага солиб, тузли сувада бир қайиқча олиб, сўнгра олиб су-рини спиритсизла-ди. Бокча ёки сирланган қаттароқ костьюнгага қойиб, оралиғига бутунлигига нордон ол-ма, сабон билан қў-шиб чопилган ва туз-

га қоритирилган ка-рам солиси. Чопил-ган карам бутун ка-рамларни 15—20 сан-тиметр қалинлида кўмиб турсин.

Карамнинг кўрини-ши чиройли бўлиши учун лавлагини су-рини севалаш зарур. Бу-нинг учун қизил са-бон, ҳаммаси бўлиб 250 грамм туз, 1 до-на лавлагини керак бў-лади.

СИРКАЛАНГАН КАРАМ

Тозаланган карам-ни майда чопиб ту-за билан ишлайсиз, сўн-гра юбилорби шиша банчаларга солисиз. (1 килограмм карамга 1 литр шишада ўртакча йириткидаги туз оли-нади).

Карамли идишга ма-ринад қўйиб қатрон рамага 1 стакан узу-м сиркаси олиб, 3 ста-кан сувага аралашти-рилади, яна 1 стакан шакар, 0,5 чой қоши-ғида мурч ва 3 дона лавр япроғи қўшиб қайнатилди. Соғинач банчадаги карамни кўмиб турарли қилиб қўйиб қўйлади.

Пазиза К. МАХМУДОВ.

«Борса-келмас» хатарли жойми?

Табиатда шундай жойлар борки, улар сирли туюлади, турли афсона ва эртаклар-нинг тугилишига сабаб бўлади. Шундай жой-лардан бири Қорақал-поғистондаги «Борса-келмас» воқеасидир. Ҳаво очик кунларда воҳа ўртасида кўри-на-диган «Шайтон қалъа-»ни айтмайсизми? У кўплаб каттиқ-обли кечималарга сабаб бўл-ган. Албатта, бу хол-лим ахлини қизиқти-рай қолмас эди.

Вақт ўтиши билан «Борса-келмас» воқеа-си биринчи бўлиб ма-шҳур бўлиб, шу ара-фода қандам етди. Улар ўзлари ҳақидаги қисқа маълумотларни «Шайтон қалъа»да ба-ланд тош пирамида ора-сида сақланган ши-ша идишда қолдириб кетдилар: 1934 йил, 17 сентябрь. Москва нефть геология-разведка трес-тининг етти геологи «Борса-келмас» воқеа-сини текширилганли-ри тўғрисида хат эзи-б қолдиришган... 1961 йил октябр ойида бу ерда Ўзбекистон Фанлар академиясининг Х. М. Абдуллаев номи геоло-гия ва геофизика ин-ститутини ҳодимлари бўлдилар. Шиша идиш-

да ўнлаб экспедиция-ларнинг ана шундай хатарли бор.

«Борса-келмас» воқеа-си асосан туздан «Бо-рат» кўлидан. У ўрта Осиё миқёсида нисба-тан энг катта қуруқ туз билан қопланган ўзига хос кўллاردан бири-дир.

Кўлнинг шимол-гарб чегарасига яқин жойда, кўл сатҳидан 40 метр чамаси ба-ландда «Шайтон қалъа» ороли жойлашган. Бу оролининг «Шайтон қалъа» деб ном олиши ҳаётда қийинлиқдир. Ҳаёт учун ҳаволи — шўр деб аталуви зона қуруқ туз қўли ва «Шайтон қалъа» оро-лининг атрофини ўраб олган. Бу шўрдан бир амаллаб ўтган одамлар, жониворлар шу ондаёқ қаттиқ ва мушхакам ер — туз қатлами устида ўзини ҳаво катараси ҳис этати, чунки, бу майдон шунчалик те-

кис ва мушхакамки, унинг сатҳида авто-биллар соатига 60—70 километр йўл босиш, ҳаёт хазирги замон са-моётлари қўниб-учиш-лари мумкин.

Қуруқ туз билан қоп-ланган «Борса-келмас» кўлининг атрофи 100 метрдан то 14 минг метр

топган бўлиб, қалъин-лиги 16—17 метрдир. Туз таркибида асосан натрий хлорид таш-қари тоғи мағний сульфат-ти ҳам ўқиради. Бу ер-деги тузнинг умумий запаси 17 миллиард тоннадан ошади.

«Борса-келмас» атро-фиди қора балчиқа Ўзбекистон ССР Со-ғлиқни сақлаш министр-лигига қарашли мувас-са савар эътибор бериш-лари керак. Ундан бел ва оёқ хасталиклари — бод ва радикулитни даволашда кенг фойда-ланиш имкониятлари бор. Кўл яқинида бел-чиқ билан даволайди-ган санаторий очил-ми мумкин. Бу ердан мах-сус идишларда турли дардларга даво бўлади-ган балчиқни Ўзбеки-стондаги бошқа даво-лаш санаторияларига ҳам юбориш имкони тугғилди. Чунки бундай табиат эҳсони аслида оқиб етган нарсаси эмас. Грузияда бундай табиқ балчиқлар бўл-маганини тўғрилай қадимий геологик давр-ларда пайдо бўлган ва хозирда қуруқ кесак ҳолига айланган йил-мовларини сувада эри-тиб, хасталарни даво-ламоқдалар.

М. СОЛИЕВ,
геолог.

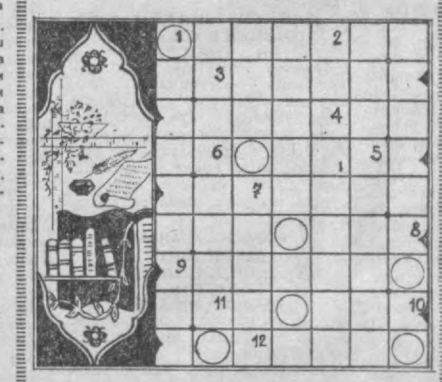
Нобуд бўлмайди

Самарқанддаги «Серп и Молот» консерва за-водига мева суви ва сабзавот суви совутил-масдан прим янгалча сақлангани мумкин. Асептик ишлаб бериш методиди тўғрилай шунга эришилди. Хар бири 20 куб метр сигимли тоза банчалар мева ва сабзавот суви хатто ис-сини ҳам ўзининг ма-засини ва озуна сифа-тларини йўқотмайди. Имматли махсулот не-снубуд бўлмайди.

(ТАСС).

АДАБИЙ ЧАЙНВОРД

Хўрматли оқшомхонлар! Қўйидаги чайн-ворднинг ўн икки саволига тўғри жавоб то-пиб катталарга жойлаштирсангиз, доиралар ичида атоқли совет ёзувчиси ва жамоат ар-бобининг номи келиб чиқади. У шу йил де-кабрь ойида 80 ёшга тўлади.

1. Асарлари билан жаҳонга машҳур бўл-ган ҳинд ёзувчиси. «Халонат» романининг автори. 2. Грузин мутафаккири. 3. Армян лирик шоири. 4. Таниқли турк ҳаёвчиси. 5. Литва совет шоираси. 6. Машҳур инглиз ёзувчиси, тарихий романдар ёзган. 7. Татар ҳалқининг революционер оташин шоири. 8. «Ташкентнома» асарининг муаллифи, ўзбек ҳалқининг севимли шоири. 9. Қирғиз совет ёзувчиси. «Бўтакўз». «Саркомат дилбарим» китобининг автори. 10. Таниқли инглиз ади-баси. 11. Улуғ рус ҳикоятнависи. 12. Бол-гария реалист ёзувчиси.

Тўзувчи Анвар МИРЗАЕВ.

7. НОЯБРДАГИ КРОССВОРДНИНГ ЖАВОБЛАРИ:
1. Кува. 2. Бугу. 3. Вена. 4. Жума. 5. Неон. 6. Фард. 8. «Умид». 9. Араб. 10. Одер. 11. Абай. 12. Урн. 13. Азов. Шанк ўртасида ва тўрт то-мондан рақамлар ўрнида: «Одам меҳнати би-лан улуг» деган ўзбек ҳалқ мақоли келиб чи-нади.

13. НОЯБРДАГИ КРОССВОРДНИНГ ЖАВОБЛАРИ:
ЭНИГА: 7. Ренессанс. 9. Анатолия. 11. Олма. 12. Лимит. 13. Соат. 16. «Отан». 17. Казаневич. 18. Ари. 21. Журнал. 22. Одесса. 23. Пустин. 24. Остени. 28. Или. 29. Ленинград. 30. Эри. 33. Осиё. 34. Тарле. 35. Вече. 38. Сибелиус. 39. Кан-тария.

БУЙИГА: 1. Репортаж. 2. «Асп». 3. Эрмитаж. 4. Манисер. 5. Най. 6. Чистерна. 8. Икма. 10. Орол. 14. Балакирев. 15. Ҳиндистон. 19. Брасса. 20. Осётр. 23. Палеолит. 25. Норвегия. 26. Пинас-со. 27. Солонис. 31. Визе. 32. Вена. 36. Нил. 37. «Она».

Бу кроссвордларга оқшомхонлардан Х. Авазов, М. Шоабдиева, С. Амиров, Д. Ахмеджонова, Б. Абдурашидов, Р. Шерматов, Ш. Сафаров, Р. Турсунов, А. Очлов, С. Мамайтосимов, Д. Ота-муродов, Д. Урозов ва бошқа ўртоқлар тўғри жавоб йўллашган. Редакция жазми бўлиб 46 та хат олди.

▲ ЯРАШГАНИ СИЗНИКИ

Полторацкий ва Ка-фанов кўчалари му-юлишида янги поёфзал салони дастлабки ми-қозларни қабул қилди. Салон жуда чиройли безатилган, қулай ме-беллар ўрнатилган. Худди шундай янги салон Кивос кўчасида очилди. Ҳозир кўча-лардан ўттизтадан ҳам-шаҳарлариникига хиз-мат кўрсатмоқда.

▲ БИР КУНДА 15 ТОННА

Булк-кондитер ком-бинати коллективни хар кун 15 тонна пашмак, новот, ҳола, парварда кеби махсулотлар иш-лаб чиқармоқда. Кор-хонада кўп йиллардан бери ишлаб, бой таж-риба тўплаган Олимпиада ҳозир кўча-лардан новотлар кўп-лигига манзур бўл-моқда.

▲ КАФЕТЕРИЙГА МАРҲАМАТ

Мумкин қўчасидаги 44-магазини қошда очилган янги кафе-терий хамшаҳарларимиз-га хизмат кўрсата бош-лади. Бу ерда конди-тер махсулотлари би-лан бирга бугерброт, сосиска сотилади, ис-сиқ чой бор. Ҳозир Чилонзор районида шундай кафе-терийлар-дан учта хамшаҳар-ларимизга хизмат кўрсатмоқда. Йил охирига бориб бундай савдо корхонаси янада кў-пайди.

Редактор

С. М. КАРОМАТОВ

3 ТОШКЕНТ

З. БЕТ. ОҚШОҚИ

20 НОЯБР, 1976 й.

